

Cytostatika städrutin

Syfte

Säkerställa att rätt städrutin utförs vid städning av lokaler där cytostatika patienter vårdas och får behandling för att minimera risken för exponering.

Berörd verksamhet

Verksamheter inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen som hanterar cytostatika och/eller där patienter som erhållit cytostatika vårdas.

Ansvar

- **Respektive chef** ansvarar för att rutinen är känd och efterlevs. Respektive verksamhet beställer och bekostar skyddsutrustning till all berörd personal inklusive lokalvårdarna. Förvaras på anvisad plats,
- **Berörd personal** (lokalvårdare och vårdpersonal) ansvarar för att följa rutinen och att använda rätt skyddsutrustning.
- **Berörd lokalvårdare** tar kontakt med personal på avdelning/mottagningen som informerar var det finns risk att exponeras för cytostatika.
- **Patientansvarig läkare** dokumenterar i uppmärksamhetssignalen (UMS) cytostatikabehandling [instruktion-for-registrering-i-uppmärksamhetssignalen-i-cosmic.pdf](#)

Bakgrund

Cytostatika är läkemedel som används vid behandling av cancersjukdomar. Vid hudkontakt kan lokal irritation och allergiska reaktioner uppstå. Vid långvarig exponering finns risk för genetiska skador och cancer.

Det är därför viktigt att den personal som städar utrymmen som kan vara kontaminerade har tillräckliga kunskaper om risker med detta arbete och hur riskerna kan undvikas.

När

Rutinen gäller vid städning av patienttoalett/vårdrum/behandlingsrum där patient som erhållit cytostatika de senaste sju dagarna vårdas/vårdats.

Skyddsutrustning

Personlig skyddsutrustning:

Vid städning där cytostatika eller rester kan förekomma ska alltid skyddskläder användas. Vid synligt spill ska munskydd användas förutom specificerad skyddsutrustning. Vid monoklonala antikroppar och immunoterapi behövs ingen skyddsutrustning.

Rengöring av Infusionspump/droppställning, bord, behandlingsstol/säng/behandlingsvagn

Städning görs enbart av vårdpersonal

Skyddsutrustning: Använd cytostatikagodkänt skyddsrock med hel front, lång ärm och mudd och handskar av nitril. Byt mellan varje rum/patient, misstänkt kontaminering eller efter 30 minuter.

Använd mikrofiberduk och engångsduk med desinfektionsmedel läggs i plastpåse/Cytostatika transportpåse som efter genomförd städning försluts och kastas i gul behållare för riskavfall.

- Rengör infusionspump/ droppställning, bord, behandlingsstol/säng/behandlingsvagn med lätt fuktad mikrofiberduk med vatten och rengöringsmedel.
- Ta en engångsduk med alkoholbaserat desinfektionsmedel och desinfektera ytor.

Avslut:

- Lägg använda mikrofiberdukar och engångsduk i en plastpåse.
- Ta av skyddsutrustning och lägg i samma plastpåse som mikrofiberduk och engångsduk. Förslut och lägg i gul behållare för riskavfall.
- Tvätta händerna med tvål och vatten. Desinfektera händerna.

Städning av vårdrum/behandlingsrum

Använd mikrofiberduk och engångsduk med desinfektionsmedel läggs i plastpåse/Cytostatika transportpåse som efter genomförd städning försluts och kastas i gul behållare för riskavfall.

Skyddsutrustning: Använd cytostatikagodkänt plastförkläde med hel front, lång ärm och mudd och handskar av nitril. Byt mellan varje rum/patient, misstänkt kontaminering eller efter 30 minuter.

1. Rengöringssteg

- Mikrofiberduk fuktas lätt med vatten och rengöringsmedel (pH >7).
- Rengör fönsterbräda, bord, stolar, lampor och dörrhandtag.
- Ny mikrofiberduk fuktas med vatten och rengöringsmedel (pH >7).
- Rengör spegel, kakel och tvättställ.
- Sängkläder och handdukar läggs i tvättsäck, vid behov och vid slutstädning av rummet.

2. Golvstädning:

- Fukta en mikrofibermopp med rengöringsmedel (pH >7). Blandning enligt upphandlat medel, se instruktioner på flaskan
- Rengör golvet

3. Avslut:

- Lägg använda moppar och mikrofiberdukar i en plastpåse
- Ta av skyddsutrustning och lägg i samma plastpåse som moppar och mikrofiberdukar. Förslut och lägg i gul behållare för riskavfall.
- Tvätta händerna med tvål och vatten. Desinfektera händerna.

Städning av patienttoalett

Använd mikrofiberduk och mikrofibermopp läggs i plastpåse som efter genomförd städning försluts och kastas i gul behållare för riskavfall.

Skyddsutrustning: Använd cytostatikagodkänt skyddsrock med hel front, lång ärm och mudd och handskar av nitril samt munskydd. Byt mellan varje rum/patient, misstänkt kontaminering eller efter 30 minuter.

1. Förberedelse:

- Fäll ned toalettlocket och spola två gånger.

2. Rengöringssteg:

- Mikrofiberduk lätt fuktad med vatten och rengöringsmedel (pH >7).
- Rengör dörrhandtag, låsvred, metallstag på insidan av dörren och även runt dessa på dörrbladet samt ljus och närvaroknapp.
- **Ny** mikrofiberduk: torka av spegel, kranar på tvättställ och därefter tvättställ.
- **Ny** mikrofiberduk: rengör duschblandare, handtag i duschen och toalettpappershållare.
- Torka av spolknapp, toalettlock och utsidan av toalettstolen. Rengör insidan med toalettborste.

3. Golvstädning:

- Använd en ren mikrofibermopp fuktad med rengöringsmedel (pH >7) och rengör golvet.
- Läggs i plastpåse

4. Avslut:

- Lagg använda moppar och mikrofiberdukar i en plastpåse.
- Ta av skyddsutrustning och lagg i samma plastpåse som moppar och mikrofiberdukar. Förslut och lagg i gul behållare för riskavfall.
- Papperskorgen töms, förslut plastpåsen och lagg i brännbart ("svart soppåse").
- Tvätta händerna med tvål och vatten. Desinfektera händerna.
- Sätt i en ny påse i papperskorgen.

Städning av desinfektionsrum undantaget golv och sopor

Skyddsutrustning: Använd cytotatikagodkänt skyddsrock med hel front, lång ärm och mudd och handskar av nitril. Byt mellan varje rum/patient, misstänkt kontaminering eller efter 30 minuter. Städning utförs 1 gång/vecka av vårdpersonal.

Använd engångsdukar med desinfektionsmedel som läggs i plastpåse efter genomförd städning. Plastpåsen försluts och kastas i gul behållare för riskavfall.

1. Rengöringssteg:

- Engångsduk med alkoholbaserat desinfektionsmedel
- Rengör från rent till smutsigt.
- Börja med "rent": bänken, hyllor och skåp.
- Ny engångsduk alkoholbaserat desinfektionsmedel
- Därefter diskbänk, bäckenslåpet och diskdesinfektor.
- Ny engångsduk med desinfektionsmedel
- Rengör dörrhandtag och locken på sop- och tvättvagnar, tvättställ och kylskåp.
- Ny engångsduk med desinfektionsmedel
- Rengör spoldesinfektor, nedre hyllan under spolen (smutsigt). Sedan "smutsigt" bänken vid spolen.
- Rengör Pactosafe om den finns
- Desinficera alla kontaktytor med alkoholbaserat desinfektionsmedel. Ta en engångsduk innehållande alkoholbaserat desinfektionsmedel och desinficera alla kontaktytor. Desinficera alla kontaktytor såsom kranar, dörrhandtag etc.
- Använda engångsdukar läggs i plastpåse som efter genomförd städning försluts och kastas i gul behållare för riskavfall.

2. Golvstädning:

- Golv städas enligt rutin av lokalvårdare (mottagning = 5 dagar/vecka, avdelning = 7 dagar/vecka).

3. Avslut:

- Lägg använda skyddsrocken och handskar i en plastpåse, förslut och släng i gul behållare för riskavfall
- Tvätta händerna med tvål och vatten. Desinfektera händerna
- Transportera tvättsäckar, sopsäckar och gula boxar till uppsamlingsrum.
- Rengöring av transportvagn ansvarar logistik för.

Miljövagnen töms vid behov.

Rengöring av städutrustning efter avslutat arbete

1. Skyddsutrustning: Använd cytostatikagodkänt skyddsrock med hel front, lång ärm och mudd och handskar av nitril. Byt mellan varje rum/patient, misstänkt kontaminering eller efter 30 minuter.

- **Rengör** städvagnen-med microfiberduk fuktad med ytdesinfektion
- Lägg microfiberduken i en plastpåse.
- Lägg använda skyddsrocken och handskar i samma plastpåse som microfiberduk, förslut och släng i gul behållare för riskavfall.
- Tvätta händerna med tvål och vatten. Desinfektera händerna

Relaterade dokument

[Regionövergripande rutin för hantering av cytotoxiska läkemedel och mall för riskbedömning läkemedel](#) (Finns på Vårdgivare, vård och behandling, läkemedel, riktlinjer och rutiner)

Ändringshistorik

Datum	Ändring	Utförd av
2023-11-17	Omarbetning av text	Anna Askelin
2024-05-30	Reviderat texten kring städning av toalett. Bytt ut plastförkläden mot skyddsrock vid städning av patienttoaletter.	Anna Askelin
2024-08-22	Tagit bort text som säger att städning inte får utföras om patienten äter, har pågående infusion etc. Denna skrivning gäller för all städning. Lagt till text om vem som tillhandahåller skyddsutrustningen.	Anna Askelin
2024-09-04	Ändrat texten lite om när denna städning skall genomföras. Förtydligat texten om vart microfiberdukarna och mopparna skall slängas.	Anna Askelin
2025-03-01	Större revidering av samtliga textavsnitt. Förtydligande avseende skyddsutrustning. Förtydligande avseende rengöringsmedel.	Anna Askelin, Linnéa Grybäck Nilsson och Gunhild Nordesjö Haglund
2025-05-06	Förtydligande angående hanteringen under rubrik Städning av vårdrum/behandlingsrum. Förtydligande avseende hanteringen vid avslut.	Anna Askelin, Linnéa Grybäck Nilsson och Gunhild Nordesjö Haglund